

3

Заради підтримки українців 75-річний японець Фумінорі Цучіко в Харкові відкрив кафе і годує людей безкоштовними обідами

4

У Чернівецькому обласному меморіальному музеї Володимира Івасюка працює виставка «Дитинство, яке перевернуло війна»

5

Видатний письменник-сатирик Євген Дудар безпощадний до своїх улюблених «героїв» — ворогів і «воріженьків» України

ГАЗЕТА КАБІНЕТУ МІНІСТРІВ УКРАЇНИ

ЗАСНОВАНА В 1990 РОЦІ

www.ukurier.gov.ua

УРЯДОВИЙ КУР'ЄР

СУБОТА, 6 ТРАВНЯ 2023 РОКУ

ЦІНА ДОГОВІРНА

№91 (7489)

ЦИТАТА ДНЯ

ОЛЕКСАНДР КУБРАКОВ:

«Важливо залучати громади до відновлення та давати їм право самим обирати шлях, за яким воно відбуватиметься після війни».

Віцепрем'єр-міністр про розподіл коштів на регіональні об'єкти під час зустрічі з Асоціацією міст України

Техніку для розмінування шукаємо за кордоном

ЗАВДАННЯ. Гуманітарне розмінування — один із ключових елементів відновлення української економіки. Тому потрібно докласти максимум зусиль для вирішення питань, що допоможуть прискорити очищення території від мін та снарядів. На цьому акцентувала перший віцепрем'єр-міністр — міністр економіки Юлія Свириденко під час робочої наради з послами України.

«Щоб пришвидшити введення в експлуатацію визволених земель, слід забезпечити технікою операторів, які виконують основну частину роботи, — ДСНС та підрозділи ЗСУ. Потрібно майже 100 машин для розмінування, 380 — для перевезення особового складу та обладнання і 330 — для перевезення вибухонебезпечних предметів. Усі разом маємо якомога швидше знайти цю техніку чи виробників, які її виготовлять, законтрактувати і привезти в Україну. Якомога швидше вона має відпрацювати в наших полях, щоб потім там працювали українські сівалки, трактори, комбайни», — підкреслила Юлія Свириденко.

Як було зазначено під час наради, вже налагоджено контакти з виробниками з окремих країн. Тож потрібно пришвидшити співпрацю, продовжити пошук і налагодження контактів з іншими виробниками.

ЦИФРА ДНЯ

325

млн доларів

зібрала за рік фандрейзингова платформа United24. Україну підтримують люди зі 110 країн

Наша армія опановує стандарти НАТО на практиці

Фото з Урядового порталу

2

РОБОЧИЙ ВІЗИТ. Прем'єр-міністр Денис Шмигаль разом з першою леді України Оленою Зеленською та міністром оборони Великої Британії Беном Воллесом побував на військовій базі, де навчаються українці

Триває передплата на II півріччя 2023 року. Передплату приймають усі відділення поштового зв'язку. Також її можна оформити на сайті: ДП «Преса» www.presa.ua та ПАТ «Укрпошта» www.ukrposhta.ua

Газета для тих, хто приймає рішення

✓ ОПЕРАТИВНО

друкуємо закони України, укази і розпорядження Президента, урядові рішення, адже більшість із цих документів набирають чинності саме з дня опублікування в «Урядовому кур'єрі»

✓ ПЕРЕДПЛАТНА ЦІНА

Передплатний індекс 61035

Соціальний передплатний індекс 40227

✓ ОБ'ЄКТИВНО

висвітлюємо діяльність глави держави, роботу Кабінету Міністрів, органів виконавчої влади в центрі та на місцях

для ветеранів війни, пенсіонерів, чорнобильців, студентів

На 1 місяць

На 3 місяці

На 6 місяців

40 грн

120 грн

240 грн

70 грн

210 грн

420 грн

✓ КОМПЕТЕНТНО

на запитання читачів відповідають авторитетні спеціалісти: урядовці, юристи, учені, лікарі

для інших передплатників та підприємств і організацій

✓ УВАГА! Послуга за приймання передплати на 2023 рік — безкоштовна.

4 820103 080053

КУРСИ ВАЛЮТ/БАНКІВСЬКІ МЕТАЛИ

встановлені Національним банком України на 8 травня 2023 року

USD 36.5686

за 1 долар США

EUR 40.2602

за 1 євро

PLN 8.7929

за 1 злотий

AU 74430.27

за 1 австралійський долар

AG 944.33

за 1 аргентинський песо

PT 38288.79

за 1 португальський ескудо

PD 53691.12

за 1 панама-балбоа

НОВИНИ ТА КОМЕНТАРІ

Боротьба з безкарністю стосується всіх

СВІТОВА ПІДТРИМКА. Нідерланди й надалі допомагатимуть українському народові в його прагненні відбити російську агресію та встановити справедливість

Оксана МАЛОЛЕТКОВА,
«Урядовий кур'єр»

Забезпечити якнайшвидше надання необхідної зброї українській армії для відбиття російської агресії та визволення всіх українських земель. Саме така основна мета нещодавніх закордонних візитів Президента Володимира Зеленського. Перебуваючи в Королівстві Нідерланди, глава держави акцентував, що всі країни працюють на те, щоб посилити ЗСУ, за що Україна дуже вдячна.

У межах офіційного візиту Володимир Зеленський відвідав базу Королівських військово-повітряних сил Нідерландів, зустрівся з українськими військовими, які проходять навчання, ознайомився зі зразками озброєння, яке передають Україні, а також поспілкувався з пораненими воїнами, які перебувають на реабілітації в лікувальних закладах.

Він зазначив, що зброя із цієї бази, яка допомагає українським захисникам, берегтиме нормальне, вільне, засноване на повазі життя українців і всіх європейців.

«Усе це наближає нашу спільну перемогу. Ми розіб'ємо російське зло й захистимо нашу свободу, наш спільний європейський спосіб життя. Тут і зараз бачимо, що таке допомога і захист життя. Це найпочесніша місія — робити все, щоб життя перемогло», — цитує слова Володимира Зеленського його Офіс.

Володимир Зеленський разом з прем'єром Нідерландів Марком Рютте й міністром оборони Кайсою Оллонгрен ознаяомився зі зразками військової техніки, яку отримає Україна

Міністр оборони Нідерландів Кайса Оллонгрен додала, що ця база — одна з локацій, на якій Нідерланди готують військово-обладнання та озброєння для України.

«Відданість ваших солдатів справді надихає. Вони борються за вільну Україну, яку зможуть передати своїм дітям. І ставки високі і для України, і для всіх, хто поділяє цінності демократії, міжнародного права й територіальної цілісності. Нідерланди й надалі допомагатимуть українському народові в його прагненні відбити російську агресію. Ми й надалі робитимемо значний внесок у зміцнення військового потенціалу України. Зараз і в майбутньо-

му, так довго, як це буде потрібно», — заявила вона.

Прихисток і турбота

Відбулась аудієнція Президента України в короля Нідерландів Віллема-Александра. Глава Української держави висловив вдячність Його Величності за всебічну підтримку Нідерландами України в захисті свободи та незалежності, а також за особисту турботу короля та королівської родини про українців, які прибули до Нідерландів у пошуках прихистку.

«Із перших днів нападу росії ми відчуваємо, що весь нідерландський народ разом з Україною», — зазначив Володимир Зеленський.

Він високо оцінив тісне партнерство, яке Україна та Нідерланди вибудували впродовж останнього року на багатьох рівнях. А також відзначив символічність того, що аудієнція в короля Нідерландів відбулась у важливий для країни День пам'яті, коли жителі віддають шану солдатам і цивільним особам, які загинули під час Другої світової війни, а також в інших воєнних конфліктах та миротворчих місіях.

Переслідування та компенсація

Володимир Зеленський зустрівся із Прем'єр-міністром Нідерландів Марком Рютте. Підсумком переговорів стала спільна заява України та Нідерландів.

У документі йдеться, що в Гаазі, місті миру та справедливості, лідери обох країн наголошують: не може бути жодного миру без правосуддя за порушення міжнародного права й жакливі злочини, скоєні після вторгнення росії в Україну.

«російських посадовців та інших осіб, які планували, готували, ініціювали, наказували та/або здійснювали міжнародні злочини, необхідно притягнути до відповідальності в суді. Наша мета — унеможливити безкарність за ці злочини, серед яких примусові депортації й умисні спроби знищити українську ідентичність та етнічну належність, зокрема культуру та мову.

Ми рішуче налаштовані на створення для України всеосяжної системи притягнення до відповідальності. Ця мережа відповідальності складатиметься з таких рівнів: розслідування й судове переслідування за міжнародні злочини на національному та міжнародному рівнях; створення спецтрибуналу для розслідування злочину агресії; забезпечення повної компенсації шкоди, завданої Україні й українському народу, шляхом створення міжнародного компенсаційного механізму.

Боротьба з безкарністю стосується всіх. Тому ми продовжуємо працювати, щоб усі зацікавлені міжнародні партнери приєдналися до нас у боротьбі з безкарністю в Україні та всьому світі», — зазначено в заяві.

У документі визнано, що жоден наявний міжнародний механізм не може здійснювати юрисдикцію над злочинами агресії, скоєними в Україні, тому й потрібно створити спецтрибунал для судового переслідування та винесення вироку за цей злочин із залученням міжнародної спільноти. Уже 36 держав приєдналися до Основної групи зі створення спецтрибуналу щодо російського злочину агресії, мета якої — надання конкретної пропозиції, що забезпечить легітимність, надійність та ефективність такого трибуналу. Україна й Нідерланди закликають інші держави приєднатися до цих зусиль задля забезпечення правосуддя та унеможливлення безкарності.

Наша армія опановує стандарти НАТО на практиці

Відділ новин
«Урядового кур'єра»

У межах робочого візиту до Великої Британії Прем'єр-міністр України Денис Шмигаль спільно з першою леді України Оленою Зеленською та міністром оборони Сполученого Королівства Бенном Воллесом відвідав військову базу, де проходить навчання українських військових, повідомляє департамент комунікацій Секретаріату Кабінету Міністрів.

Денис Шмигаль і Бен Воллес скоординували кроки, необхідні для контрнаступу України та подальшого зміцнення обороноздатності нашої держави.

«Систематично рухаємося в цьому напрямі. Українська армія опановує стандарти НАТО на практиці. На полі тренувань від досвідчених наставників та на полі бою під час боротьби з ворогом», — зазначив Прем'єр-міністр України.

Очілює українського уряду подякував Великій Британії за започаткування операції ІНТЕРФЛЕКС із навчання українських військових за участі дев'яти країн-партнерів. Підготовку в межах операції пройшли вже майже 15 тисяч українських захисників.

Денис Шмигаль поспілкувався з українськими військовими. Він подякував їм за службу державі, побажав витримки, сили духу та волі до боротьби задля перемоги України.

Сьогодні Прем'єр-міністр Денис Шмигаль та перша леді України Олена Зеленська візьмуть участь в офіційних заходах з нагоди коронації Його Величності Чарльза III.

Як повідомив раніше у телеграмі глава уряду, у межах робочої поїздки до Великої Британії заплановано його зустрічі, які будуть спрямовані на зміцнення відносин з одним із ключових наших союзників. «Розраховуємо на посилення всебічної підтримки України та збільшення санкційного тиску на росію», — наголосив він.

Докладніше про підсумки візиту — у наступному номері.

рф не хоче повертати українських дітей

МІЖНАРОДНЕ ПРАВО. Експерти ОБСЄ вважають, що депортація малих українців — це воєнний злочин і злочин проти людяності

Вікторія ВЛАСЕНКО,
«Урядовий кур'єр»

Примусове вивезення українських дітей на тимчасово окуповані території та на територію російської федерації може бути воєнними злочинами. Про це йдеться в доповіді «Про порушення та зловживання міжнародним гуманітарним правом та правом прав людини, воєнні злочини та злочини проти людяності, пов'язані з насильницьким переміщенням та/або депортацією українських дітей до російської федерації», яку підготовлено в межах «московського механізму» ОБСЄ, повідомляє Укрінформ.

«московський механізм» — процедура, передбачена документом Конференції з людського виміру ОБСЄ, що проходила 1991 року в Москві. Він дає змогу групі з десяти і більше держав-учасниць ОБСЄ створити місію незалежних експертів для вивчення особливо серйозної загрози виконанню зобов'язань у сфері прав людини в одній із країн-учасниць. У координації з постійним органом ОБСЄ в люд-

ському вимірі — Бюро з питань демократичних інститутів та прав людини — така місія має встановити відповідні факти, підготувати звіт і може надати рекомендації щодо потенційних рішень.

У доповіді констатовано факт масштабного переміщення українських дітей на тимчасово окуповані території України та на територію росії. Основну увагу в документі приділено дітям-сиротам та дітям без супроводу дорослих, «оскільки вони найбільш вразливі групи серед переміщених дітей».

Згідно з доповіддю, в росії вивезених українських дітей «піддають впливу про-російських інформаційних кампаній, які часто є тотальним перевихованням». Москва не намагається сприяти поверненню українських дітей, а навпаки, створює різноманітні перешкоди для рідних, які їх шукають.

«Місія встановила, що хоч іноді евакуація дітей відповідає зобов'язанням росії за міжнародним гуманітарним правом, інші випадки евакуації дітей без їхньої згоди, переміщення та тривалого розміщення — порушення норм міжнародного гуманітарного права. Трапляються

серйозні порушення Женевської конвенції», — йдеться в доповіді.

Експерти ОБСЄ встановили, що російська влада створює необґрунтовані логістичні перепони, які перешкоджають возз'єднанню сімей. А піддавання українських дітей заходам асиміляції та зміна їхнього громадянства — також порушення Женевських конвенцій.

Місія ОБСЄ з'ясувала, що росія «не має дієвого механізму, який би сприяв возз'єднанню українських дітей, що перебувають у росії або на окупованих росією територіях, з їхніми сім'ями».

У документі зазначено, що рф не лише неодноразово діяла всупереч інтересам цих дітей, «а й заперечувала їхнє право на ідентичність, сім'ю, возз'єднання з їхньою сім'єю, порушувала їхні права на освіту, доступ до інформації, право на відпочинок, дозволяла, ігри, рекреацію та участь у культурному житті й мистецтві, а також право на свободу думки, совісті та релігії, право на здоров'я та свободу і безпеку». Сукупні наслідки цих числен-

них порушень викликають дуже серйозні побоювання, що було порушено права цих дітей на свободу від катувань і жорстокого поводження та інших нелюдських або таких, що принижують гідність, видів поводження і покарання.

У документі міститься заклики до рф «негайно припинити практику примусового переміщення або депортації дітей з України на тимчасово окуповані території та до російської федерації», а також невідкладно скласти й надати вичерпні списки імен і місцезнаходження всіх переміщених дітей, скасувати їхнє всиновлення і запровадити відповідний мораторій та активно сприяти возз'єднанню сімей усіх дітей, яких було примусово переміщено або депортовано з України.

Міністр закордонних справ України Дмитро Кулеба підтримує звіт ОБСЄ. «Його висновки потужні: дії росії називають воєнними злочинами та злочинами проти людяності. Наполягаю, що росія мусить повернути наших викрадених дітей і понести відповідальність за свої дії», — написав Дмитро Кулеба у твіттері.

СОЦІУМ

Дитинство, яке перевернула війна

ЕКСПОЗИЦІЯ. Так названо виставку, відкриту днями в Чернівецькому обласному меморіальному музеї Володимира Івасюка

Юрій КОРНЄВ

для «Урядового кур'єра»

На виставці представлено малюнки дітей — переселенців з Донецької області, евакуйованих у Чернівці, вихованців обласного центру естетичного виховання «Юність Буковини», роботи з експозицій, представлених у Буковинському центрі культури та мистецтв і Чернівецькому міському палаці дітей та юнацтва. А ще мотанки, які виготовили учні ліцею села Рукшин (колишній Хотинський район).

Діти демонструють власні враження від найжорстокішої в історії людства війни, яку розв'язали московитські агресори. Нація стала на захист Вітчизни, і маленькі українці також. По-своєму нерідко простодушно і наївно, але щиро вони передають відчуття болю, мужності й рішучості, які охопили Україну.

Ось кілька сюжетів. Хлопчик намалював прапорець на паличці — символ росії. І поряд написав: «Тепер я знаю, яке гімно на паличці». Ще один маленький художник намалював будиночок на околиці села. На ньому синьо-жовтий український прапор і червоно-чорний — УПА і напис: «Моя хата скраю — першим ворога зустрічаю». Хлопчик, якому п'ять років, зобразив море, кора-

Цю роботу діти назвали «Потоплена «москва»

бель (мабуть, символ потопленого крейсера «москва»). І кривими літерами висловив думку: «путін! Іди на піську!»

Шкода, що наші діти змалечку пізнають такі реалії. Але вони органічна частина нашого народу і мислять так, як його більшість.

Поштовхом для організації цієї виставки стали роздуми педіатра доцента кафедри педіатрії Національного університету охорони здоров'я України ім. П.Л. Шупика Валентини Корневої

про фізичний і ментальний стан здоров'я дітей України під час війни «Дитинство, яке перевернула війна» («Урядовий кур'єр» №16 за 24 січня 2023 року). Авторка наводить таку статистику: «Від початку повномасштабної війни в Україні від обстрілів армії рашистів загинуло вже майже 10 тисяч мирних жителів, серед них приблизно 500 дітей». Тепер спеціалісти стверджують, що майже 100 тисяч маленьких українців під різними приводами вивезено до росії.

У заяві головного прокурора Міжнародного кримінального суду Каріма Хана про видачу ордерів на арешт путіна та львової-белової йдеться: «Ми повинні забезпечити притягнення до відповідальності винних у ймовірних злочинах і повернення дітей у їхні сім'ї та громади. Ми не можемо допустити, щоб з дітьми поводилися так, ніби вони військові трофеї».

«Працюючи дитячим лікарем понад 50 років, — наголошувала В. Корнева, — викладачем у вищій медичній школі, можу з упевненістю сказати, що наші діти — це чудовий генофонд світу. Треба тільки Україні зробити все, щоб ці різнобарвні дитячі голоси лунали в мирній країні. Але і не забувати, завдяки яким випробуванням, зусиллям, мужності наша держава збереглася».

На мою думку, доцільно створити в Україні музей «Війна і діти» або міжнародний виставковий простір «Дитинство, яке перевернула війна». Такий проект має показати громадянам України і всьому світу, як під час московитської агресії страждають діти, чим це загрожує нашій країні і людству загалом.

Організаторами виставки виступили головний редактор громадсько-політичного, літературно-мистецького і науково-освіт-

ного всеукраїнського часопису «Буковинський журнал» М. Лазарук, директор Буковинського центру культури та мистецтв М. Шкрібляк, доцент кафедри педіатрії Національного університету охорони здоров'я України ім. П.Л. Шупика В. Корнева, вчитель, керівник еколого-просвітницького гуртка «Лелеченька» Рукшинського ліцею Л. Григорішина; в.о. директора обласного меморіального музею Володимира Івасюка Н. Мороз та автор цих рядків.

У відкритті виставки взяли участь юні співаки і музиканти Буковини, народний артист України Павло Дворський, заслужена артистка Олена Урсук, володарка «Золотої квітки» — призу вокального конкурсу імені Квітки Цісик Тетяна Петришин, співачка Лариса Белова, доцент кафедри української мови ЧНУ ім. Ю. Федьковича Валентина Чолкан. Були присутні вдови та діти воїнів-буковинців, які загинули на фронті. Усі висловили їм глибоку шану і подяку за подвиг їхніх близьких.

Пожертви, зібрані під час функціонування виставки, перерахують на потреби дітей переселенців, які лікуються в Чернівецькій міській дитячій клінічній лікарні, вдовам та дітям загиблих воїнів.

Фортеці. Жінки. Перемоги.

НЕСЛАБКА СТАТЬ. До 18 травня в Національному історико-архітектурному музеї «Київська фортеця» можна побачити роботи польського фотографа та мандрівника Родослава Тафлінського

Олександр КРЮЧКОВ,
«Урядовий кур'єр»

Скажу щиро: з початком широкомасштабної російсько-української війни забув, коли ходив у театр, кіно, на концерт. Вважав, мабуть, як і багато українців, що не до розваг, коли на фронті гинуть наші захисники та захисниці, стають інвалідами ще зовсім молоді, руйнуються цілі міста й села. Тож коли мені зателефонувала керівниця всеукраїнської організації «Громадянський корпус» у Луганській області Олена Стеценко і запросила на фотовиставку польського фотографа та мандрівника Родослава Тафлінського, хотів було послатися на невідкладні справи й відмовитися. Але підкупила сама назва: «Фортеці. Жінки. Перемоги». Зацікавило й те, що зможу поспілкуватися з іноземцем та жінками-легендами Луганщини. Окремі з яких пережили розстріли, переслідування на батьківщині за свої проукраїнські переконання. За одну з них російські загарбники навіть виставили винагороду — 50 тисяч євро.

Устодвадцять-восьме в Україні

Не думав, що огрядний чоловік в українській вишиванці може бути польським фотографом та ман-

дрівником. Але коли побачив на шиї в нього дві дорогі професійні фотокамери, повірив, що це і є винавонець урочистості в Національному історико-архітектурному музеї «Київська фортеця».

«Дуже багато подорожую Україною, — запевнив пан Родослав. — У моєму паспорті стоїть уже 128 відміток про перетин українського кордону. Уперше до вас приїхав 2005 року велосипедом.

Цього разу — автомобілем. Бачу, як змінюється на краще життя українців: у 2006—2008 роках, наприклад, у кожній поїздці до вас проколював по двоє коліс у машини. Тепер цього попри навіть широкомасштабну, як у вас кажуть, війну немає. Щоправда, більше подорожую західними областями. Але після сьогоднішньої фотовиставки сподіваюся, що побуваю й на сході».

Родослав Тафлінський дуже багато фотографує в Україні. Знайомство з Оленою Стеценко, розмови з активісткою з Луганщини наштотували його на підготовку фотовиставки. Для початку обрав українських панянок зі Львівщини та Івано-Франківщини. Їхні портрети, а також світлини наших замків та фортець стали основою виставки.

«У наступній фотовиставці, — ділиться планами

Портрети українок, а також світлини наших замків та фортець стали основою виставки пана Родослава

пан Родослав, — планую розмістити світлини героїчних луганок. Саме героїчних, бо дізнався про нелегкі долі кожної з них. Я фотограф-фрілансер, але пишу статті, як щиро приймають українці гостей з-за кордону. Переконаний, що в них викликають велику повагу мужність, стійкість, хоробрість та саможертвність вашого народу. Тому ми, поляки, від душі бажаємо вам якнайшвидше перемоги над ворогом. І надалі допомагатимемо українцям вигнати росіян з вашої землі».

Спорідненість душі

На виставку Родослава Тафлінського Олена Стеценко запросила землячок-луганок. Про кож-

ну хоробру жінку згодом розповім більше. Тут хочу наголосити, що знайомство з роботами Родослава Тафлінського викликало в мене відчуття давно забутого тепла: дивлячись на картини-фотографії, згадував і дитинство (зі світлин дивилися матері-жінки), і щасливі юністі та дорослі вже роки (в молодості погане швидко забувається), і мирну Україну. Нехай і не таку правильну, але мирну. І ми її відродимо й зробимо цивілізованою, кращою, справедливою та доброю до всіх своїх громадян.

У тій довоєнній державі ми жили самі для себе, тож і стали такими слабкими та вразливими. Війна змусила нас, якщо хочете, горнутися одне до одного, відчутти спорідненість

душ. І коли до мене на вулиці звертається із якимось запитанням незнайома молода людина українською мовою, мені хочеться її обійняти.

А ще — порадити більше ходити на такі виставки, як «Фортеці. Жінки. Перемоги». Колись прочитав інтерв'ю із психологом та психотерапевткою Веронікою Конончук. Вона, щоправда, говорила про музику як інструмент роботи з емоційним станом, чудовим засобом для профілактики пригнічення й апатії, навіть для боротьби з депресією.

Виставки картин, фотографій теж можуть слугувати таким інструментом. Світлина Кам'янецької фортеці — однієї з найпопулярніших нині принад українського Поділля, яку

майстерно зробив пан Родослав, мене збадьорила й надихнула: на відміну від росіян, племені без історії, культури, мови, герба, власного прапора, Україна має все. І це все ми повинні захистити. А те, що називається нині росією, — неприродно зліплена держава різних народів та народностей.

Одне слово, треба під час війни ходити на виставки. І старатися довозити їх, наскільки це можливо, до воїнів на передову, щоб й їхній дух підняти. Родослав Тафлінський, до речі, планує побувати на фронті й провести фотосесію поблизу Лимана. І розказати про це у світлинах не лише в Києві, а й у Дніпрі, Одесі, Харкові, інших українських містах. І обов'язково в Польщі.

СУБОТНІ ЗУСТРІЧІ

Недавно улюблений мільйонами українців письменник і виконавець своїх творів на сцені відносно тихо відзначив 90-річчя. Може, з огляду на поважний вік майстер художнього та публіцистичного слова вже тільки приймає вітання і спочиває на давно заслужених лаврах? Нітрохи! Автор багатьох актуальних і нині книжок працює: пише, редагує, готує до видання нові твори. Він, як і раніше, привітний, приязний і доброзичливий у спілкуванні, у творчості він гострий, немов бритва, колючий, як і жак, і безпощадний до своїх улюблених «героїв» — ворогів і «воріженьків» України. Отже, сьогодні на запитання «Урядового кур'єра» відповідає Євген ДУДАР.

УК Євгене Михайловичу, запитання на тему дня чи навіть року: як відреагували на заснованому вами літературному хуторі «Мозамбік» на давно очікуване рішення міжнародного кримінального суду в Гаазі видати ордер на арешт глави держави-терориста рф путіна?

— Як і в усьому світі всі нормальні люди, в таких ситуаціях кажуть: «Собаці — собачу смерть!» Та від казку цього вовкулаки ще треба дезінфікувати не лише барлоги, заражені його паршивою шкурою. Цивілізований світ мусить ліквідувати ті парки, які рознесли по його землях проскаженілі припутані зграї і шпигунські кроті й ненаситні носороги. А коли деякі «європейські горбани» заявляють, що вони проти такого рішення суду, то лише підтверджують своє байстрюче походження. Отже, народи, керовані такими «горбанями», задумайтесь, доки остаточно не згорбилися в чужій неволі.

УК Після підлого нападу рашистів на Україну відразу виникла потреба закрити небо від ворожих літаків та ракет. Наша ППО тримає оборону повітряного простору, а ось вітчизняний інформаційний простір, на жаль, досі не зовсім захищений. Що, на вашу думку, насамперед має зробити інша українська ППО (протипропагандистська оборона), аби поставити надійний заслін токсичній брехні, наклепам і фейкам, які москва, як ви свого часу писали, «і несе, і несе, і несе»?

— Знаєте, я ще давно писав, що й «тупа, лайлива, багатослівна «контрпропаганда» набагато шкідливіша за саму ворожу пропаганду». Бо вона лише допомагає поширюватися ворожій брехні. Проти брехні треба воювати колючою, болючою, безпощадною правдою. Проти цього споконвічного ворога України, нашої ідентичності, духовності слід організувати всі здорові інтелектуальні сили суспільства. Не тішити себе лише «міськими», чи «сільськими» інтерпретаторами матюків або ж ударами всяких NEWSів у формі котячо-собачих маніпуляцій.

УК Ваші гострі, дошкульні, влучні й дотепні сатиричні твори вже піввіку перебувають на передовій інформаційної війни, і ви добре вивчили і знаєте психологію головних московитських чи місцевих хатніх недругів і ворогів нашої незалежності. То як вважаєте: на росії печерними українофобами та україножерами народжуються чи їх там штампують у спеціальних інкубаторах тощо?

— Візьмімо конкретну «печеру» — центральний рашистський телебарліг. Ту, де кучкується оте припутане гайвороння, що постійно каркає на Україну. Серед активних «фобів» там час від часу з'являється дмитрій кісельов. Український телеглядач його впізнає, бо свого часу він працював у Києві на одному з промос-

Видатний письменник-сатирик Євген Дудар: «Проти брехні треба воювати колючою, болючою і безпощадною правдою»

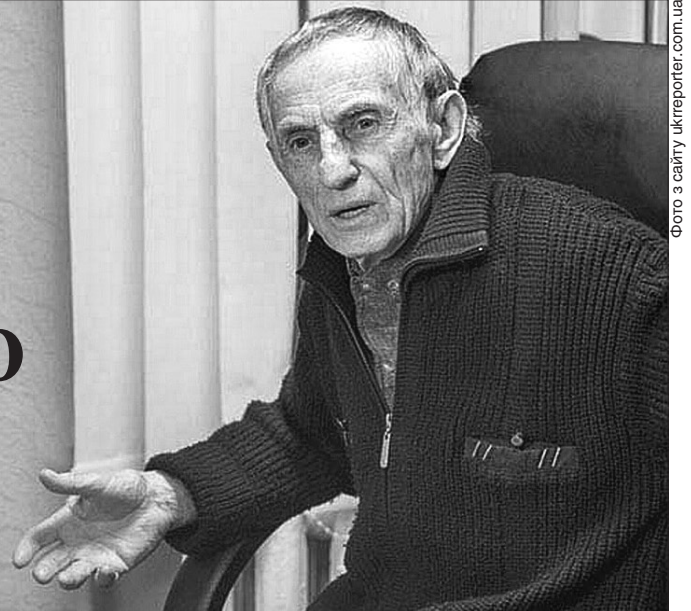

Фото з сайту ukreporter.com.ua

ковських телеканалів. Це було років із п'ятнадцять тому чи більше. Театральна зала повна глядачів, а чи слухачів. Стою на сцені, читаю «Українці мої, українці!» Дорікаю своїм країнам, що ми дуже добрі до всіх загарбників, надмірно толерантні й гостинні. Публіка сприймає чудово. Але в першому ряду, якраз перед моїм носом сидить чоловік, втягнув голову в спину й на кожному моєму колючому фразі зривається, привстає й знову сідає. Після виступу підходить до мене: «Когда ви виступали, мне несколько раз хотелось встать и уйти». — «І що? — питаю. — Побоялися?» У відповідь: «Не трогайте нас! А то как пайдом!» — «Кого це вас?» — «Нас, русских». — «Та ж я звертався до українців, — кажу. — Слова «русский» там не було. Було «загарбники». А з приводу «пайдом»... То як «пайдьте, так і повиносья». Бо Україна — не Чечня, яку в крові втопили...

Повернімось у дні сьогоднішні. Спитаємо: «Ну що, димітрію? Скільки «вас» уже «пашло»? Совість не мучить? Чи ви народжуєтесь безсовісними?» А він тицьне пальцем на мене. І скаже, що таким «злякисним» зробив його я. Бо не визнаю загарбників своїми «родичами». До речі, а на вчорашньому промосковському каналі вже вітаються: «Слава Україні!» І відповідають: «Героям слава!»

УК Звідси скажіть: це прозріння, усвідомлення національної гідності чи політична гра, лицемірне пристосуванство? Бо коли дивилися, як ті, що вчора не просто глузували, а обплывували нашу мову, кепкували з вишиванок, тепер враз повдгали вишиті сорочки і тризубці на видному місці почепили, то починаєш сумніватися у їхній щирості.

— Найсправедливіший пророк і найчесніший суддя — час.

Він все покаже, все й розсудить. Пам'ятаймо одне: тих, кому більше до серця був, є чи буде тризубець, в Україні й поза нею набагато більше, ніж прихильників дохлого двоголового гібрида чи «звезди» на кремлівській духовній шибениці. То допоможімо людям ще й дітей навчити гордитися тим, що ми українці.

Не закликаю всім вірити. Але знаю життєве правило: «Віра буває, зневіра руйнує». Щоправда, дотримуюся цього правила із життєвим досвідом: «Вір, але... перевір». Це ще нікому не завадило. Не завадило б і чиновникам, які відповідають за державну безпеку.

УК Євгене Михайловичу, як вам, людині, яка вже пережила не одну війну, працюється за робочим столом нині — під періодичні завішання сирен чи навіть вибухи, тобто фактично під ворожими прицілами?

— Сатирик приречений бути постійно під прицілами. Чи то морального, а чи й фізичного ураження. Отже, за довгі роки до пострілів звикаєш. Важко тільки звикнути до хронічного ідіотизму недорозвинених приполітичних гібридів, які своїм тупомордієм нагло заявляють, що вони «напрямік руководіми богом» й коять такі злочини, що й сатані не снилися. Бо їхній бог у московському мавзолеї лежить. І аби від плину часу та людських проклять не розсипатися, постійно жадає людської крові. Щодо мого робочого столу, то я не дуже страждаю від його частого перебезування. Бо він фактично в мене в кишені. Я звик користуватися диктофоном. Записувати думки, фрази, афоризми. А все це відбувається, коли я в русі. За стіл сідаєш тоді, коли все виважене, виношене...

УК Ваші сатиричні твори, написані 20, 30 і більше років тому, зали-

ДОСЬЄ «УК»

Євген ДУДАР. Український письменник-сатирик, публіцист. Народився 24 січня 1933 року в селі Озерна Тернопільської області. Закінчив факультет журналістики Львівського університету. Тривалий час працював у гумористично-сатиричному журналі «Перець». Автор більш як 30 книжок гумору й сатири та численних публікацій у пресі, окремі з яких перекладено багатьма мовами світу.

Заслужений діяч мистецтв України. Нагороджений орденом Ярослава Мудрого V ступеня, Золотою медаллю Тараса Шевченка. Лауреат літературних премій ім. Остапа Вишні, ім. Пилипа Орлика, ім. Микити Годованця, ім. П. Сагайдачного, Нобельської премії (всеукраїнського фестивалю гумору, який відбувається в селі Нобель на Рівненщині) та інших.

Редакція «УК» приєднується до численних привітань, які з нагоди ювілею досі звідусіль надходять Майстрові художнього слова. З роси і води вам, Євгене Михайловичу!

шаються актуальними й нині. Чи не задумувалися, щоб вибрати із книжок найнеобхідніше й видати масовим тиражем? Бо і тепер, і навіть після закінчення війни (звичайно, з нашою перемогою), читачеві вони будуть дуже потрібні.

— Ви зачепили дуже болочу струну моїх думок. Звісно, про масові тиражі тепер не може йтися. Чи навіть про якийсь вагомий том. Але можна сформулювати одну чи дві невеличкі збірки «того, що треба». Щоб і роздати їх потім, кому треба. На жаль, сам я видати їх не зможу. Бо, як зауважив мені колись один талановитий молодий патріот: «Ви працювали на ідею, а ми працюємо на гроші». І виходить, що нічого не вийде. Бо, висловлюючись одним із моїх давніх афоризмів: «На жаль, на сподвижників української справи в Україні не вистачає патронів, а на шкідників, руйнівників України, не вистачає куль». Але... Поки що не все роздав те, що видавалося раніше.

УК У січні ви перетнули дев'яносторічний життєвий рубіж. Відомо, що попередні ваші ювілеї проходили гучніше: перед багатьма людьми у Національному палаці культури «Україна», Будинку художника. До речі, та-

кі заходи часто вів Володимир Стретович, який, на жаль, недавно загинув. Схоже, ви того трагічного дня втратили не лише прихильника сатиричного слова.

— Усі мої сценічні ювілеї ніколи не плагував я сам. Мені оплесків вистачало на будь-яких творчих зустрічах. Вечори ювілейні ініціювали та здебільшого організовували друзі, побратими. Ось три попередні заходи: відзначення 75, 80 та 85-річчя, які проходили у Будинку художника, справді ініціював, організував і сам вів мій духовний родич, друг і побратим світлої пам'яті Володимир Стретович. Досвідчений юрист, голова комітету Верховної Ради, розумний і виважений політик, він цінував гостре слово. Сприяв його з'яві й росту. Завдяки його турботі й підтримці свого часу нам — мені як голові всеукраїнського конкурсу гумористів та сатириків, членам журі народному артистові України Степанові Савці та світлої пам'яті народній артистці Неоніл Крюковій — вдалося в кожній області провести конкурси-огляди. Потім на «Вишневих усмішках» у Національному палаці «Україна» ми разом раділи й талановитим дітям, і дорослим виконавцям.

А на цей мій дозрілий день народження... І Володимир Стретович, і його сусід та колишній помічник Володимир Городнюк із дружинами Танею та Олею вітали мене на хуторі. Та ось... Ранок Благівіщення приніс болочу не тільки виставу: проклятий КамАЗ забрав життя мого побратима. І понівечив здоров'я та долі ще трьох близьких мені людей. Досі не можу відійти від шоку. І корвалолом тут себе не врятуєш. Не відредатовані лежать ще 30 книжечок «Нотаток». І в частині з них описано наші спільні з Володимиром «бої за українську владу». Спочатку по селах та містечках північного кордону. А наступного разу — по кордону із «м'ордою», себто з московською ордою. Знаю, що там, на Небесах, Володимир чекатиме їхньої публікації. Бо йдеться в них не лише про нас.

Павло КУЩ,
«Урядовий кур'єр»

Творчий доробок Євгена Дударя налічує десятки книжок, а також численні публікації в ЗМІ

